

projekt

TYMCZASOWE CELE OCHRONY DLA SIEDLISK PRZYRODNICZYCH, BĘDĄCYCH PRZEDMIOTAMI OCHRONY W OBSZARZE NATURA 2000 JEZIORA CHOCZEWSKIE PLH220096, WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW UTRZYMANIA LUB ODTWORZENIA WŁAŚCIWEGO STANU OCHRONY

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony ¹	Cel ochrony ²	Uwagi
1.	3110 Jeziora lobeliowe	Powierzchnia	Zachowanie 233,55 ha powierzchni siedliska.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3110 (2012). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096 (Bociąg i in. 2019-2021) powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 233,55 ha. W SDF (aktualizacja: wrzesień 2021) powierzchnię siedliska określono jako 236,31 ha.
		Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu	Utrzymanie wskaźnika na poziomie niezadawalającym (U1), tj. obecna roślinność zespołu <i>Isoeto- Lobelietum</i> nielicznie, dominacja <i>Myriophyllum alterniflorum</i> ; mała różnorodność gatunków charakterystycznych dla jezior lobeliowych, bardzo nieliczne lub sporadyczne, na co najmniej 1 stanowisku.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3110 (2012). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096 (Bociąg i in. 2019-2021) stanowisko PLH220096_3110_1 Jezioro Choczewskie oceniono na U1 (<i>Myriophyllo-Littorelletum</i> , <i>Charetum tomentosae</i> , <i>Potametum lucentis</i> , zespół <i>Hydrocharitetum morsus-ranae</i> (postać ze

¹ Parametry/wskaźniki stanu ochrony, odrębne dla każdego siedliska lub gatunku, zostały oparte na podstawie wskaźników stanu zachowania zawartych w metodyce monitoringu, o której mowa w art. 122 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, i raportów, o których mowa w art. 38 tej ustawy.

² Cel ochrony uwzględnia najnowsze z dostępnych oceny stanu zachowania dla poszczególnych wskaźników, które posłużyły do określenia stanu przedmiotów ochrony.

			<p><i>Stratiotes aloides</i>), <i>Phragmitetum australis</i>: dominują zbiorowiska inne niż z klasy <i>Littorelletea</i>), a stanowisko PLH220096_3110_2 Jezioro Czarne na U2 (nie odnaleziono w transekcje płatów zespołu <i>Isoëtetum lacustris</i>, <i>Eleocharitetum palustris</i>). Obecna specyfika fitocenotyczna wskazuje na sukcesję w kierunku zmniejszania się udziału roślinności z klasy <i>Littorelletea</i>, w przypadku jeziora Choczewskiego, a w przypadku Jeziora Czarnego, jeśli populacja gatunków wskaźnikowych jeszcze występuje, szanse na ich zachowanie są mało prawdopodobne.</p>
	Gatunki wskazujące na degenerację siedliska	Utrzymanie wskaźnika na poziomie niezadawalającym (U1), tj. gatunki występują pojedynczo.	<p>Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3110 (2012). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096 (Bociąg i in. 2019-2021) na stanowisku Jezioro Choczewskie znajdują się duże, stabilne populacje <i>Eloдея canadensis</i>, <i>Potamogeton lucens</i>, <i>Myriophyllum spicatum</i>, a na stanowisku Jezioro Czarne występuje <i>Nuphar lutea</i>. Są to duże, stabilne populacje gatunków wskazujących na degenerację siedliska. Poprawa wskaźnika, przy obecnym stopniu humizacji jezior i sukcesji w kierunku ustępowania gatunków charakterystycznych dla siedliska 3110 nie jest możliwa.</p>
	Barwa wody	Utrzymanie wskaźnika na właściwym poziomie (FV), tj. woda przezroczysta, sinoniebiska lub niebieska na co najmniej 1	<p>Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3110 (2012). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań</p>

		stanowisku.	ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096 (Bociąg i in. 2019-2021) wskaźnik na stanowisku Jezioro Choczewskie oceniono na FV (15 Pt/dm ³ , wyższa w porównaniu z 2014 r. (7,6 mg Pt/dm ³)), a na stanowisku Jezioro Czarne na U2 (500 mg Pt/dm ³ (kilkukrotnie wyższa w porównaniu z 2014 r. - 166 mg Pt/dm ³)).
	Odczyn wody	Utrzymanie wskaźnika na właściwym poziomie (FV), tj. pH 5,5- 7,5 na co najmniej 1 stanowisku.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3110 (2012). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096 (Bociąg i in. 2019-2021) wskaźnik na stanowisku Jezioro Choczewskie oceniono na FV (6,7, znacznie niższy w porównaniu z 2014 r. (6,95)), a na stanowisku Jezioro Czarne na U2 (4,25 (niższy w porównaniu z 2014 r - 5,42)).
	Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)	Utrzymanie wskaźnika na właściwym poziomie (FV), tj. < 100 μS cm ⁻¹ na co najmniej 1 stanowisku.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3110 (2012). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096 (Bociąg i in. 2019-2021) wskaźnik na stanowisku Jezioro Choczewskie oceniono na U1 (181,4 μS/cm, podobnie jak w 2014 r.), a na stanowisku Jezioro Czarne na FV (36,8 μS/cm (niższe w porównaniu z 2014 r - 51 μS/cm)).
	Przeźroczystość wody	Utrzymanie wskaźnika na niezadawalającym poziomie (U1), tj. widzialność krążka Secchiego 1,5- 3,5 m, na co najmniej 1	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3110 (2012). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań

			stanowisku.	ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096 (Bociąg i in. 2019-2021) wskaźnik na stanowisku Jezioro Choczewskie oceniono na U1 (2,5 m, bez zmian względem 2014 roku), a na stanowisku Jezioro Czarne na U2 (0,5 m (niższa względem 2014 roku - 0,75 m)). Poprawa wskaźników, przy obecnym stopniu humizacji jezior, możliwa przy podjęciu działań z zakresu ochrony czynnej.
2.	3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska 4,15 ha.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3160 (2012). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096 (Bociąg i in. 2019-2021) według przeprowadzonych badań terenowych powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 4,15 ha. W SDF (aktualizacja: wrzesień 2021) powierzchnię siedliska określono jako 9,07 ha. Standardowy Formularz Danych wymaga zmiany w tym zakresie. Pierwotnie, według danych pochodzących z Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego (2009) oraz inwentaryzacji Lasów Państwowych jako siedlisko 3160 uznano jezioro Małe (Żurawinieckie). Weryfikacja tych danych nie pozwoliła zaklasyfikować zbiornika jako siedliska 3160, jest to zbiornik o charakterze humoeutroficznym.
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wskaźnika w obecnym właściwym (FV) stanie ochrony tj.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3160 (2012) gatunki charakterystyczne (ich lista znajduje się w opisie metodyki)

			obecności gatunków z listy charakterystycznych dla siedliska w tym <i>Nuphar lutea</i> ³ .	waloryzuje się poprzez porównanie do wcześniej prowadzonych badań. Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096 (Bociąg i in. 2019-2021), na obu stanowiskach siedliska w obszarze wykazano obecność <i>Nuphar lutea</i> .
		Rodzime gatunki ekspansywne	Utrzymanie wskaźnika rodzime gatunki ekspansywne na dotychczasowym, właściwym (FV) poziomie, tj. brak gatunków ekspansywnych.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3160 (2012). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096 (Bociąg i in. 2019-2021).
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie wskaźnika obce gatunki inwazyjne - w obecnym właściwym (FV) stanie ochrony, tj. brak gatunków inwazyjnych.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3160 (2012). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096 (Bociąg i in. 2019-2021).
		Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)	Utrzymanie przewodnictwa elektrolitycznego w zbiornikach na dotychczasowym właściwym poziomie (FV), tj. o wartości niższej niż 100 $\mu\text{S cm}^{-1}$.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3160 (2012). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096 (Bociąg i in. 2019-2021) na stanowisku Jezioro Leśne wykazano wartość wskaźnika 72,2 $\mu\text{S cm}^{-1}$, a na stanowisku Jezioro Ślepe - 84,1 $\mu\text{S cm}^{-1}$.
		Odczyn wody	Utrzymanie pH w przedziale 3-7 (stan właściwy FV).	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3160 (2012). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096 (Bociąg i in.

³ Lista gatunków charakterystycznych zgodnie z opisem metodyki dla siedliska przyrodniczego 3160 (2012).

			2019-2021) na obydwu stanowiskach pH wyniosło około 3,6. Specyfika hydrochemiczna wynika z zasilania wodami z odwadnianych terenów bagiennych.
		Barwa wody	<p>Poprawa wskaźnika z oceny złej (U2) tj. $>101 \text{ mg Pt/dm}^{-3}$ do stanu minimum niezadawalającego (U1) tj. 51-100 mg Pt/dm⁻³ (lub ciemnobrunatna).</p> <p>Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3160 (2012). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096 (Bociąg i in. 2019-2021) na stanowisku Jezioro Leśne wykazano wartość wskaźnika 1000 mg Pt/l, intensywne brunatne zabarwienie, a na stanowisku Jezioro Ślepe - 1200 mg Pt/l, intensywne brunatne zabarwienie. W związku z dużą różnicą w otrzymanych wartościach a stanem U1 (51-100 mg Pt/ dm⁻³) nie można założyć poprawy wskaźnika bez wykonania zabiegów ochrony czynnej.</p>
		Melioracje	<p>Poprawa wskaźnika z oceny U2 tj. istniejąca infrastruktura melioracyjna wyraźnie pogarsza warunki wodne do stanu minimum niezadawalającego (U1) tj. sieć rowów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury w niewielkim stopniu oddziałuje na warunki wodne zbiorników.</p> <p>Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3160 (2012). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096 (Bociąg i in. 2019-2021) jezioro Leśne jest włączone w system melioracyjny, obserwuje się czynny dopływ z terenów bagiennych położonych na wschód od obszaru, odpływ do kanału łączącego Jezioro Czarne z Salińskim. Jezioro Ślepe jest włączone w system melioracyjny, obserwuje się czynny dopływ z terenów bagiennych położonych na wschód od obszaru, odpływ do południowego plosa Jeziora Czarnego.</p>
		Wskaźnik HDI	<p>Utrzymanie wskaźnika na obecnym właściwym (FV) poziomie, tj. powyżej</p> <p>Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3160 (2012).</p>

			50.	Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096 (Bociąg i in. 2019-2021) na stanowisku Jezioro Leśne wykazano wartość wskaźnika 58, a na stanowisku Jezioro Ślepe – 63.
--	--	--	-----	---

Uzasadnienie

Opracowanie tymczasowych celów ochrony dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH220096 wynika z konieczności zapewnienia warunków utrzymania i odtworzenia ich właściwego stanu ochrony. Cele te, po ich przyjęciu, należy brać pod uwagę przez podmioty sprawujące nadzór nad poszczególnymi fragmentami obszaru Natura 2000 oraz w trakcie prowadzenia ocen wpływu programów i przedsięwzięć na obszar Natura 2000. W obszarze Natura 2000 osiągnięcie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków, będących w nim przedmiotami ochrony, jest celem strategicznym ochrony obszaru.

Powyższe cele opracowano na podstawie aktualnego Standardowego Formularza Danych dla obszaru (aktualizacja: wrzesień 2021), dokumentacji do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH220096 w województwie pomorskim (Bociąg i in. 2019-2021) oraz w oparciu o przewodniki metodyczne GIOŚ dla poszczególnych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk, stanowiących przedmioty ochrony w obszarze. Cele opracowano w odniesieniu przede wszystkim do wskaźników kardynalnych, tj. najważniejszych dla utrzymania właściwego stanu siedlisk i/lub gatunków i ich siedlisk, stanowiących przedmioty ochrony w obszarze.

Obszar Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH220096 został zatwierdzony jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwarty zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE. L. 2011.33.146), której aktualne brzmienie zawiera decyzja wykonawcza Komisji Europejskiej (UE) 2021/161 z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia czternastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz.U.U.E.L.2021.51.330). Obszar posiada rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Jeziora Choczewskie (PLH220096) (Dz. U. 2021, poz. 477).

